

## **Návrh na vyjadrenie súhlasu s predloženým spôsobom vysporiadania nedoplatkov a dlhu Sudánu voči Medzinárodnému menovému fondu**

Po viac ako 30 rokoch politický a hospodársky vývoj v Sudáne umožnil v roku 2021 dosiahnuť vysporiadanie dlhu Sudánu v rámci iniciatívy Heavily Indebted Poor Countries (HIPC)<sup>1</sup>. V rámci tohto procesu je potrebné, aby si krajina vysporiadala svoj dlh a nedoplatky aj voči Medzinárodnému menovému fondu (ďalej MMF). Dlh Sudánu voči MMF bol k aprílu 2021 vo výške 964,3 mil. SDR (cca. 1166 mil. EUR), pričom štruktúra tohto dlhu bola nasledovná: 201,6 mil. SDR na istine a 762,7 mil. SDR na úrokoch a poplatkoch.

MMF navrhol obdobný spôsob vysporiadania nedoplatkov a dlhu Sudánu voči MMF, ako v prípade Somálska v roku 2020. Preto pripravil návrh finančného balíka pre vysporiadanie nedoplatkov a dlhu, ktorý pozostával z troch častí. Prvé dva predstavovali vnútorné zdroje MMF: SCA-1 fond a tzv. deferred charges<sup>2</sup>. V rámci operácie navrhol MMF použiť všetky zdroje z SCA-1 vo výške 1065,7 mil. SDR a z deferred charges vo výške 610,7 mil. SDR. Podstata operácie bola, že MMF zaslal tieto prostriedky každej členskej krajine v pomere k členskej kvóte, a očakával príspevok na vysporiadanie nedoplatku a dlhu Sudánu voči MMF v rovnakej výške. Avšak skúsenosti z obdobných operácií z minulosti ukázali, že nie všetky krajiny môžu alebo chcú prispieť. Preto, ako tretí zdroj financovania, vytvoril MMF rezervu z dobrovoľných príspevkov od ekonomicky silných krajín, pričom napr. Európska komisia prisľúbila príspevok vo výške 12 mil. EUR.

V tejto súvislosti poslala 10. mája 2021 generálna riaditeľka MMF guvernérovi Národnej banky Slovenska, ako guvernérovi v MMF za SR, žiadosť o vyjadrenie, či Slovenská republika poskytne svoj podiel na rozpustení naakumulovanej sumy dvoch vnútorných zdrojov MMF na vysporiadanie nedoplatkov a dlhu Sudánu voči MMF. Podiel SR na financovaní tejto operácie, v zmysle SWIFT správy z 30.6.2021 z MMF, predstavuje 2 259 304 SDR z účtu SCA-1 a 1 424 761 SDR z deferred charges, **spolu vo výške 3 684 065 SDR ( 4 457 718 EUR<sup>3</sup>)**. Zároveň MMF presunul sumu prislúchajúcu SR na dočasný technický účet Interim Sudan Subaccount<sup>4</sup>, kde budú k dispozícii SR až po dobu zaslania definitívnej inštrukcie.

Ministerstvo financií SR a Národná banka Slovenska pripravovali podobný postup pri vysporiadaní nedoplatkov a dlhu Sudánu voči MMF, ktorý bol využitý aj pri vysporiadaní nedoplatkov a dlhu Somálska voči MMF v roku 2020<sup>5</sup>. V zmysle tohto riešenia MMF vyplatí uvedených cca. 3,68 mil. SDR zo svojich rezerv na nostro účet NBS (SDR – Holdings). Na základe žiadosti MF SR o predaj SDR prostriedkov zaslanej do MMF, NBS realizuje predaj celého objemu SDR prostriedkov za eurový ekvivalent. Po zrealizovaní tejto operácie budú eurové prostriedky prevedené na účet určený MF SR. Následne MF SR zašle eurový ekvivalent vo výške podielu SR na dlhu Sudánu voči MMF na účet určený MMF.

<sup>1</sup> HIPC – je iniciatíva MMF a SB z roku 1996, s cieľom zabrániť, aby výška dlhu žiadnej chudobnej krajiny nepresiahla objem, ktorý by si nedokázali manažovať. Do tohto procesu sa zapojili zástupcovia medzinárodnej finančnej komunity, multilaterálnych organizácií a vlád.

<sup>2</sup> Tzv. Special Contingent Account (SCA-1) a tzv. deferred charges, tvorené zrážkami z úrokov SDR vyplácaných kreditorom MMF a prirážkami k úrokom platených dlžníkmi MMF.

<sup>3</sup> 1XDR=1,210 EUR podľa výmenného kurzu zo dňa 22.9.2021

<sup>4</sup> Interim Sudan Subaccount je dočasný účet, kam MMF prevedie sumy prislúchajúce jednotlivým krajinám, kým tie zašlú oficiálne vyjadrenie.

<sup>5</sup> uznesenie vlády SR č. 382/2020 zo 17.6.2020

Úhrada môže byť zrealizovaná ako dobrovoľný príspevok a započítaná do oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA) za SR.

Banková rada NBS súhlasila s navrhovaným spôsobom transakcií a guvernér NBS listom zo dňa 14.10.2021 požiadal ministra financií SR o predloženie materiálu na rokovanie vlády s tým, že na realizáciu transakcie je potrebný súhlas vlády SR.

Tento postup ale nepovažujeme za vhodné využiť, nakoľko dňa 25.10.2021 sa uskutočnil v Sudáne vojenský prevrat a pozastavil sa reformný proces v krajine. Vysoký predstaviteľ Európskej únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku J. Borrell v reakcii z 26. 10. 2021 v mene EÚ dôrazne odsúdil prevrat, požadoval okamžité prepustenie nezákonne zadržaného premiéra a ministrov, dôrazne odsúdil vyhlásenia núdzového stavu generálom Burhanom, suspendovanie kľúčových článkov ústavy a rozpustenie vládnych orgánov. V prípade, že sa situácia okamžite nevráti späť, bude to mať významný vplyv na angažovanosť EÚ, vrátane finančnej podpory.

Vzhľadom na vyššie uvedené a pokračujúcu neistotu v otázke budúceho politického a ekonomického vývoja v Sudáne navrhujeme, aby Slovenská republika poskytla tento podiel z rezerv MMF určený na oddĺženie Sudánu vo výške 3 684 065 SDR do fondu spravovaného MMF a určeného na podporu krajín s najnižšími príjmami PRG-HIPC Trust. Toto rozhodnutie je v súlade s možnosťami postupu MMF.

Po rozhodnutí vlády SR bude vedenie MMF informované o záväznom stanovisku SR v predmetnej veci a presný priebeh transakcií bude realizovaný po dohode medzi MF SR, NBS a MMF.

Predkladaný materiál nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, vplyv na podnikateľské prostredie, sociálny vplyv, vplyv na životné prostredie, vplyv na informatizáciu spoločnosti, vplyv na služby verejnej správy pre občana a vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Odporúčame vláde SR súhlasiť s pozmeneným spôsobom vysporiadania dlhu a nedoplatkov Sudánu voči MMF a zároveň poveriť MF SR a NBS realizáciou operácií vyplývajúcich z participácie SR na riešení vysporiadania dlhu a nedoplatkov Sudánu voči MMF.